

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

P7_TA(2013)0594

Realizacja krajowych strategii dotyczących Romów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie postępów w realizacji krajowych strategii integracji Romów (2013/2924(RSP))

(2016/C 468/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 8, 9, 10 i art. 19 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych (dalej zwaną „Kartą”), a w szczególności jej art. 21,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z 1965 r., Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r., konwencję ONZ o prawach dziecka z 1989 r. oraz Deklarację ONZ o prawach osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych z 1992 r.,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne,
- uwzględniając dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie sytuacji kobiet romskich w Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych (decyzja ramowa w sprawie rasizmu i ksenofobii),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2010 r. w sprawie sytuacji Romów i swobody przemieszczania się w Unii Europejskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie strategii UE w dziedzinie integracji Romów ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie budownictwa socjalnego w Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zaostrzenia walki z rasizmem, ksenofobią i przestępstwami popełnianymi z nienawiści ⁽⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 kwietnia 2011 r. zatytułowany „Unijne ramy dotyczące krajowych strategii integracji Romów do 2020 r.” (COM(2011)0173) i konkluzje Rady Europejskiej z dnia 24 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 maja 2012 r. zatytułowany „Krajowe strategie integracji Romów: pierwszy etap wdrażania unijnych ram” (COM(2012)0226),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 czerwca 2013 r. zatytułowany „Postępy we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów” (COM(2013)0454),

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 283.

⁽²⁾ Dz.U. C 308 E z 20.10.2011, s. 73.

⁽³⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 112.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0246.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0090.

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący zalecenia Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich (COM(2013)0460),
 - uwzględniając swoje badanie ze stycznia 2011 r. dotyczące środków na rzecz wspierania sytuacji obywateli UE pochodzenia romskiego w Unii Europejskiej,
 - uwzględniając badanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej zaprezentowane w maju 2012 r. i zatytułowane „Sytuacja Romów w 11 państwach członkowskich UE”,
 - uwzględniając wysłuchanie w sprawie unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów, które odbyło się w Parlamencie Europejskim w dniu 18 września 2013 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 4 września 2013 r. w sprawie nierówności zdrowotnych w Unii Europejskiej (SWD(2013)0328),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. zatytułowaną „Wpływ kryzysu na dostęp słabszych grup społecznych do usług opieki”⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 20 lutego 2013 r. zatytułowany „Inwestowanie w zdrowie” (SWD(2013)0043),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie zmniejszania nierówności zdrowotnych w UE⁽²⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 października 2009 r. zatytułowany „Solidarność w zdrowiu: zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE” (COM(2009)0567),
 - uwzględniając pytanie skierowane do Komisji w sprawie postępów w realizacji krajowych strategii integracji Romów (O-000117/2013 – B7-0528/2013),
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 i art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że u podstaw Unii Europejskiej leżą takie wartości jak poszanowanie ludzkiej godności, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że Romowie są narażeni na dyskryminację w całej Europie; mając na uwadze, że sytuacja Romów odnośnie do ich praw społeczno-gospodarczych i podstawowych jest w wielu przypadkach w porównywalnych sytuacjach gorsza niż sytuacja obywateli pochodzenia nieromskiego;
- C. mając na uwadze, że niedawne wydarzenia w państwach członkowskich UE, akty przemocy wobec Romów, brak właściwych strategii politycznych na rzecz włączenia społecznego Romów, uciekanie się do tendencyjnej retoryki wymierzonej w Romów, strukturalna i systematyczna dyskryminacja, wyraźne łamanie postanowień europejskiej konwencji praw człowieka oraz Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a także brak dochodzeń sądowych w przypadku pogwałcenia praw podstawowych oraz ścigania tego procederu ukazały, że w UE wciąż przeważa niechęć wobec Romów oraz że należy ją bardziej stanowczo zwalczać na wszystkich szczeblach;
- D. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne wśród Romów osiągnęły krytyczny poziom, który ogranicza perspektywy życiowe rodzin romskich i sprawia, że młodzi Romowie od najmłodszych lat są zagrożeni ubóstwem;
- E. mając na uwadze, że negatywny stosunek ludności pochodzenia nieromskiego do Romów oraz jawna dyskryminacja mogą przyczynić się do wykluczenia społecznego Romów;
- F. mając na uwadze, że postępujące wykluczenie społeczne Romów zaburza rozwój i zwiększa deficyt budżetów publicznych;
- G. mając na uwadze, że nierówności społeczne i dysproporcje regionalne skutkują pogarszaniem się jakości życia społeczności wiejskich; mając na uwadze, że złe zarządzanie rozwojem obszarów miejskich uwydatnia wzrost ubóstwa w miastach oraz przyczynia się do jego rozszerzania;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0328.

⁽²⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 25.

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- H. mając na uwadze, że komunikat Komisji z 2013 r. w sprawie postępów we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów wskazuje na niewielki postęp poszczególnych państw członkowskich we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów, nawet w kwestii określenia strukturalnych warunków wstępnych skutecznego wdrażania tychże strategii;
- I. mając na uwadze, że wewnętrzna grupa zadaniowa utworzona przez Komisję w 2010 r. zbadała wykorzystanie środków na rzecz włączenia społecznego Romów w 18 państwach i wykazała, że państwa członkowskie nie wykorzystują we właściwy sposób środków UE oraz że mimo, iż fundusze UE stanowią duży potencjał do zwiększania włączenia społecznego Romów, przeszkody na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym uniemożliwiają państwom członkowskim wspieranie skutecznej integracji społeczno-gospodarczej Romów;
- J. mając na uwadze, że w większości państw członkowskich pełnoprawny udział Romów w planowaniu, wdrażaniu i monitorowaniu krajowych strategii oraz zaangażowanie odnośnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego w te dziedziny są nadal niewystarczające;
- K. mając na uwadze, że zaangażowanie lokalnych i regionalnych władz w opracowywanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę i przegląd strategii politycznych dotyczących Romów jest kluczowym elementem skutecznej realizacji krajowych strategii integracji Romów, biorąc pod uwagę fakt, że stanowią one poziom zarządzania obejmujący większość praktycznych zobowiązań na rzecz integracji Romów, ale że poziom zaangażowania państw członkowskich jest niski;
- L. mając na uwadze, że przydziałowi ukierunkowanych zasobów finansowych powinna towarzyszyć szczerą wolą polityczną państw członkowskich, ponieważ jest to bezwzględny warunek wstępny pomyślanej realizacji strategii; mając na uwadze, że jedynie kilka państw członkowskich stosuje zintegrowane podejście do przydziału środków pochodzących z UE oraz funduszy krajowych, natomiast w pozostałych państwach członkowskich realizacja krajowej strategii jest opóźniona ze względu na zbyt słabe wykorzystanie środków UE, zwłaszcza wskutek braku konkretnych działań;
- M. mając na uwadze, że całkowita kwota środków europejskich przeznaczonych w szczególności na integrację ludności romskiej nadal nie jest znana; mając na uwadze, że w związku z tym kluczowe jest, aby Komisja kontynuowała monitorowanie wydatkowania środków UE przez państwa członkowskie oraz uzyskała gwarancje właściwego wykorzystania tych środków;
- N. mając na uwadze, że odpowiednie monitorowanie oraz systematyczna i spójna ocena wyników wykorzystania środków na rzecz integracji Romów stanowią istotny czynnik skutecznej realizacji krajowych strategii integracji Romów; mając na uwadze, że niespełna połowa państw członkowskich opracowała mechanizm sporządzania regularnych sprawozdań i ocen;
- O. mając na uwadze, że w ramach UE przewidziano utworzenie w każdym państwie członkowskim krajowych punktów kontaktowych na rzecz integracji Romów i podkreślono, że powinny one posiadać pełne uprawnienia do skutecznego koordynowania włączenia społecznego Romów w różnych obszarach polityki;
- P. mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne środki, aby dopilnować, że Romowie nie są dyskryminowani oraz że przysługujące im prawa człowieka zapisane w Karcie i europejskiej konwencji praw człowieka, a także w prawodawstwie UE są przestrzegane, chronione i wspierane;
- Q. mając na uwadze, że Romowie są narażeni na dyskryminację i wykluczenie społeczne oraz że należy zwrócić szczególną uwagę na małoletnich i kobiety należące do społeczności romskich, zwłaszcza w odniesieniu do poszanowania ich praw podstawowych, w tym prawa do nauki oraz integralności cielesnej, a także zakazu niewolnictwa i pracy przymusowej, zawartych w art. 3 oraz art. 5 Karty;
- R. mając na uwadze, że skuteczne zwalczanie uprzedzeń wobec Romów oraz negatywnego nastawienia wymaga zdecydowanych kampanii podnoszących świadomość, inicjatyw wspierających dialog międzykulturowy, a także współpracę w tym zakresie, oraz dążenia do uzyskania poparcia większości na rzecz włączenia społecznego Romów;
- S. mając na uwadze, że Romowie będący obywatelami Unii Europejskiej powinni w pełni wykonywać przysługujące im prawa i obowiązki wynikające z posiadania europejskiego obywatelstwa;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

1. zdecydowanie potępia dyskryminację i rasizm wobec Romów i wyraża ubolewanie w związku z faktem, że w Unii Europejskiej prawa podstawowe Romów nadal nie są w pełni respektowane; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwalczania dyskryminacji oraz dopilnowania, by odpowiednie dyrektywy UE, takie jak dyrektywa 2000/43/WE oraz 2012/29/UE⁽¹⁾, były właściwie transponowane i wdrażane;
2. wzywa Komisję do stworzenia skutecznego i obejmującego całą UE mechanizmu nadzoru w odniesieniu do praw podstawowych Romów, incydentów antyromskich i przestępstw z nienawiści, a także do podjęcia zdecydowanych działań – w tym w stosownych przypadkach w postaci postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego – w przypadkach pogwałcenia praw podstawowych Romów w państwach członkowskich, zwłaszcza naruszeń w kwestii dostępu do praw gospodarczo-społecznych i możliwości korzystania z tych praw, a także prawa do swobodnego przemieszczania się, swobody pobytu, prawa do dostępu do opieki medycznej i nauki, prawa do równego traktowania i niedyskryminacji (w tym w przypadku dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie) prawa do ochrony danych osobowych oraz zakazu tworzenia rejestrów opartych na pochodzeniu etnicznym i rasie;
3. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji na rzecz rozwijania internetowego narzędzia umożliwiającego władzom lokalnym zrozumienie i zastosowanie prawa do swobodnego przemieszczania się obywateli UE; potępia jednak wszelkie próby bezprawnego ograniczania prawa do swobodnego przemieszczania się Romów i wzywa państwa członkowskie do położenia kresu nielegalnym wydaleniom;
4. potępia wszelkie formy niechęci wobec Cyganów, a zwłaszcza nawoływanie do nienawiści w debacie publicznej oraz dialogu politycznym; wzywa państwa członkowskie do odnowienia ich zobowiązań na rzecz walki z niechęcią wobec Cyganów oraz uznania znaczenia takiej niechęci dla skutecznego wdrażania krajowych strategii integracji Romów; wzywa wszystkie ugrupowania polityczne do powstrzymania się od wygłaszania antyromskich oświadczeń nawołujących do nienawiści;
5. wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia śledztwa i położenia kresu tworzeniu profili etnicznych, nadużyciom policji oraz innym naruszeniom praw człowieka wobec Romów, do dopilnowania, aby przestępstwa z nienawiści były karalne i rejestrowane oraz aby śledztwa były właściwie prowadzone, a ofiarom oferowano stosowną pomoc i ochronę, a także do utworzenia specjalnych programów szkoleniowych dla policji i innych urzędników publicznych pracujących ze społecznościami romskimi;
6. apeluje do Komisji i państw członkowskich o rozwiązanie kwestii braku rejestracji urodzeń i świadectw urodzenia dla Romów mieszkających w UE;
7. wzywa państwa członkowskie do dostarczenia skutecznego rozwiązania dla problemu wykluczenia Romów poprzez stosowanie środków zawartych w krajowych strategiach integracji Romów obejmujących konkretne cele, terminy i przyznane środki finansowe; wzywa Komisję i państwa członkowskie do czynnego zaangażowania przedstawicieli Romów i społeczeństwa obywatelskiego w rozwijanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę polityki w odniesieniu do krajowych strategii integracji Romów oraz projektów dotyczących ich społeczności poprzez utworzenie mechanizmów regularnego i przejrzystego dialogu zgodnie z zasadami europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa; apeluje do państw członkowskich o określenie w swoich krajowych strategiach integracji Romów sposobu, w jaki zamierzają one nadać Romom uprawnienia i zaangażować ich w ten proces; wzywa Komisję do wsparcia działań państw członkowskich poprzez podniesienie wśród przedstawicieli Romów świadomości o możliwościach oferowanych przez krajowe strategie integracji Romów, a także do zachęcania ich do odgrywania bardziej aktywnej roli w procesie integracji;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wystarczających środków finansowych na zbudowanie silnego romskiego społeczeństwa obywatelskiego mającego zdolność, umiejętności i wiedzę specjalistyczną do podjęcia monitorowania i oceny;
9. wzywa Komisję do zintensyfikowania dotychczasowych działań, aby podjąć pracę z państwami członkowskimi, władzami lokalnymi i innymi właściwymi podmiotami, mających na celu zapewnienie rzeczywistej komunikacji na temat realizacji krajowych strategii oraz korzyści społecznego włączenia Romów, do promowania dialogu międzykulturowego i kampanii uświadamiających dążących do położenia kresu uprzedzeniom wobec Romów i negatywnym zachowaniom poprzez zmianę nastawienia, a także do ułatwienia inicjatyw, które zdobędą poparcie większości dla polityki propagującej włączenie społeczne Romów;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podkreślenia wymiaru płci w krajowych strategiach integracji Romów oraz do zaangażowania kobiet romskich, a także młodzieży romskiej w proces wdrażania i monitorowania krajowych strategii integracji Romów;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

11. wzywa państwa członkowskie do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w przegląd, zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie ich strategii krajowych, a także do wspierania władz lokalnych i regionalnych w środkach, jakie muszą one podjąć w celu realizacji włączenia społecznego Romów we wszystkie cztery filary krajowych strategii integracji Romów, a także we wdrażaniu środków antydyskryminacyjnych;

12. wzywa państwa członkowskie do przedstawienia przy pomocy Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju oraz Banku Światowego zdezagregowanych danych na temat sytuacji społeczno-gospodarczej Romów, stopnia doświadczanej przez nich dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne, a także popełnianych wobec nich przestępstw z nienawiści, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu norm ochrony danych i prawa do prywatności, a także do opracowania we współpracy z Komisją wskaźników wyjściowych i wymiernych celów mających zasadnicze znaczenie dla solidnego systemu monitorowania, aby zapewnić wiarygodne informacje zwrotne na temat postępów we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów oraz w poprawie sytuacji Romów, ze szczególnym uwzględnieniem małoletnich i kobiet; apeluje do Komisji o zwiększenie roli koordynacyjnej Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz o pełne wykorzystanie jej zdolności;

13. wzywa Komisję do określenia terminów oraz jasnych i wymiernych celów i wskaźników realizacji krajowych strategii integracji Romów w państwach członkowskich, zgodnie ze strategią „Europa 2020”, a także do wspierania państw członkowskich w poprawie ich zdolności absorpcyjnej funduszy UE oraz do przygotowania sprawozdań w rozbiciu na poszczególne kraje i zaleceń dla poszczególnych krajów;

14. wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia wielowymiarowych i terytorialnych aspektów ubóstwa, do uruchomienia wystarczających środków finansowych z budżetów krajowych i programów unijnych – przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – m.in. wykorzystując rozwój kierowany przez lokalną społeczność, wspólne plany działań, zintegrowane inwestycje terytorialne i operacje zintegrowane, aby zrealizować cele określone w ich krajowych strategiach integracji Romów, opracować zintegrowane wielosektorowe i wielofunduszowe programy skierowane do najbardziej potrzebujących mikroregionów, uwzględnić włączenie społeczne Romów w porozumieniach o partnerstwie na okres programowania 2014-2020, a także opracować własne programy operacyjne propagujące równość szans i zapobieganie dyskryminacji i segregacji;

15. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wprowadzenie specjalnych systemów dotacji w postaci niewielkich elastycznych funduszy na projekty wspólnotowe oraz mobilizację lokalnych wspólnot w kwestiach włączenia społecznego;

16. wzywa państwa członkowskie do dostosowania ich ogólnej polityki w zakresie programu nauczania, zatrudnienia, mieszkalnictwa i zdrowia do celów krajowych strategii integracji Romów;

17. wzywa Komisję i jej grupę zadaniową ds. Romów do kontynuowania oceny sposobu, w jaki państwa członkowskie wydają fundusze UE przeznaczone na włączenie społeczne Romów, a także wpływu ich polityki krajowej na życie Romów, do corocznego przedstawiania wniosków Parlamentowi i Radzie oraz do określenia w sprawozdaniach konkretnych dróg polepszenia skuteczności funduszy UE; apeluje do Komisji o ułatwienie uzyskiwania uporządkowanego wkładu ze strony ekspertów i społeczeństwa obywatelskiego oraz o zapewnienie skutecznej współpracy między platformą na rzecz integracji Romów i rotacyjnymi prezydencjami UE;

18. wzywa Komisję do przeprowadzania okresowej zewnętrznej oceny wpływu finansowania UE na włączenie społeczne Romów oraz do określenia dobrych praktyk i projektów realizowanych przy pomocy finansowania UE, a także do utrzymania ich długoterminowości;

19. wzywa państwa członkowskie do współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi w celu likwidacji segregacji przestrzennej, zaprzestania bezprawnych przymusowych eksmisji oraz zapobieżenia bezdomności doświadczanej obecnie przez Romów, a także do opracowania skutecznej i obejmującej wszystkich polityki mieszkaniowej, łącznie z zapewnieniem odpowiednich mieszkań oraz pomocy socjalnej i zdrowotnej w przypadku eksmisji;

20. apeluje do państw członkowskich o wykorzystanie planowania urbanistycznego do integracji i zniesienia segregacji, do rozwijania infrastrukturalnych i środowiskowych zalet miast w największym stopniu dotkniętych nierównościami społecznymi, a także o zacieśnienie więzi między obszarami miejskimi i wiejskimi z myślą o promowaniu rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

21. wzywa państwa członkowskie do likwidacji segregacji w dziedzinie edukacji oraz – w stosownych przypadkach – nielegalnego umieszczania dzieci romskich w szkołach specjalnych, do stworzenia niezbędnej infrastruktury i niezbędnych mechanizmów ułatwiających wszystkim dzieciom romskim dostęp do edukacji wysokiej jakości, do zajęcia się problemem wczesnego kończenia nauki przez uczniów romskich, m.in. poprzez zaangażowanie rodziców w proces edukacji, do propagowania dostępu dzieci do wczesnej edukacji i usług związanych z rozwojem, do zapewnienia szkoleń dla nauczycieli, aby byli oni w stanie reagować na szczególne sytuacje, jakie mogą wystąpić podczas pracy z dziećmi romskimi, do utworzenia integracyjnych struktur pomocy, takich jak opieka dydaktyczna i programy mentorskie dla studentów romskich, co zapobiegnie porzucaniu przez tych ostatnich szkół średnich lub wyższych, do zapewnienia im dostępu do programu Erasmus, a także do propagowania możliwości odbywania staży zawodowych umożliwiających zdobycie odpowiedniego doświadczenia zawodowego;
22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozwiązania problemu wysokiego bezrobocia wśród Romów oraz do zlikwidowania wszystkich barier w dostępie do zatrudnienia, w tym poprzez wykorzystanie istniejących mechanizmów, takich jak gwarancja dla młodzieży czy projekty przewodnie strategii „Europa 2020”; wzywa państwa członkowskie do stworzenia mechanizmów antydyskryminacyjnych, specjalistycznych programów szkoleniowych oraz programów ułatwiających dostęp do rynku pracy, łącznie z proporcjonalną reprezentacją Romów w usługach publicznych, zachęcaniem do samozatrudnienia, mobilizowaniem środków na rzecz tworzenia większej liczby miejsc pracy w sektorach o największym potencjale zatrudnienia – takich jak integracyjna ekologiczna gospodarka, usługi zdrowotne i socjalne czy gospodarka cyfrowa – oraz tworzeniem partnerstw między organami publicznymi a pracodawcami;
23. apeluje do instytucji europejskich o tworzenie programów staży i zatrudnianie Romów we wszystkich instytucjach;
24. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zajęcia się problemem istniejących nierówności w zakresie zdrowia, jakie dotyczą Romów, a także szeroko rozpowszechnionej dyskryminacji w dziedzinie dostępu do opieki zdrowotnej, do opracowania specjalnie ukierunkowanych programów oraz do przeznaczenia wystarczających środków finansowych z funduszy krajowych i unijnych, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia dzieci i matek;
25. wzywa państwa członkowskie do precyzyjnego określenia krajowych punktów kontaktowych ds. integracji Romów oraz obowiązków tych punktów przy realizacji krajowych strategii integracji Romów, do zapewnienia im wystarczającego autorytetu, wystarczającej zdolności oraz wystarczającego politycznego i finansowego wsparcia w skutecznym spełnianiu ich roli, a także odpowiednich związków między społecznością Romów a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, do zadbania o dostępność punktów kontaktowych poprzez ich wyraźne oznakowanie oraz do dopilnowania, aby ich komunikowanie się z podmiotami na wszystkich szczeblach było przejrzyste;
26. przypomina państwom członkowskim, że dobre praktyki, takie jak programy rzeczników romskich czy Europejskie przymierze miast i regionów na rzecz włączenia społecznego Romów, realizowane przez Radę Europy, odnoszą sukcesy w terenie, co powinno zachęcić państwa członkowskie do okazania większej determinacji politycznej na rzecz efektywnego włączenia społecznego Romów;
27. wyraża zadowolenie z przyjęcia wniosku Komisji dotyczącego zalecenia Rady w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich i nalega, aby Rada szybko go przyjęła;
28. podkreśla, że integracja to działanie dwutorowe oraz że każdy wysiłek integracyjny zakłada wspólną, ale niesymetryczną odpowiedzialność stron zależnie od ich zdolności oraz gospodarczych, politycznych i społecznych zasobów;
29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich oraz Radzie Europy.